

Uchwała nr 10/2017
Uczelnianej Komisji Wyborczej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
z dnia 11 września 2017 r.
w sprawie rozstrzygnięcia wątpliwości dotyczących stosowania prawa wyborczego

Preambuła

Komisja ds. dostosowania statutu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach do ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, zwana dalej Komisją Statutową, z upoważnienia JM Rektora UŚ opracowała projekty uchwał Senatu UŚ o zmianie statutu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w zakresie m.in. jego dyspozycji § 35 i § 117. Przedmiotowe projekty uchwał, po wykonaniu inicjatywy uchwałodawczej przez uprawniony podmiot – JM Rektora, zostały przyjęte bez zmian przez Senat UŚ uchwałami: nr 62 z dnia 28 marca 2017 r. oraz nr 97 z dnia 30 maja 2017 r.

Po uchwaleniu powyższych zmian statutu wystąpiły wątpliwości w interpretacji prawa w zakresie określenia statusu prawnego dyrektora instytutu i jego zastępcy oraz odpowiedzi na pytanie czy do wyznaczenia czasookresu trwania ich kadencji znajduje zastosowanie § 117 statutu.

W związku z powyższym Przewodniczący Komisji Statutowej Prof. dr hab. Czesław Martysz w imieniu Komisji przedstawił stanowisko odnośnie właściwej wykładni § 35 statutu i wynikających z niej konsekwencji prawnych dla określenia statusu prawnego dyrektora instytutu i jego zastępcy, która szeroko była dyskutowana w trakcie prac legislacyjnych przy opracowaniu projektu przedmiotowych zmian do statutu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Uwzględniając powyższe uwarunkowania Uczelniana Komisja Wyborcza z powołaniem na umocowaną w regulacji § 95 pkt 6 statutu UŚ kompetencję do m.in. *rozstrzygania innych wątpliwości związanych z wyborami*

postanawia:

przyjąć uchwałę w przedmiocie rozstrzygnięcia innych wątpliwości związanych z wyborami w zakresie stosowania § 35 statutu UŚ oraz wynikających z jego dyspozycji konsekwencji prawnych, podzielając stanowisko Przewodniczącego Komisji Statutowej w tym zakresie.

§ 1

1. Uczelniana Komisja Wyborcza – na podstawie kompetencji z § 95 pkt 6 statutu UŚ do rozstrzygania innych wątpliwości związanych z wyborami – niniejszym przyjmuje zawarte w ust. 2 § 1 stanowisko Przewodniczącego Komisji ds. dostosowania statutu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach do ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 7 września 2017 r. w sprawie wskazania właściwej wykładni § 35 statutu UŚ i jego konsekwencji prawnych dla określenia statusu prawnego dyrektora instytutu i jego zastępcy w zakresie, w jakim znajduje ono zastosowanie we właściwej interpretacji przepisów prawa wyborczego tego organu.
2. W ślad za stanowiskiem Przewodniczącego Komisji Statutowej, Uczelniana Komisja Wyborcza przyjmuje do akceptującej wiadomości, iż *„W związku z kolejnymi wątpliwościami dotyczącymi statusu prawnego dyrektorów instytutów, w imieniu Komisji Statutowej przedstawiam stanowisko w tej sprawie. Zagadnienie to było szeroko omawiane przez Komisję podczas prac zmierzających do nowelizacji § 35 statutu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i przedstawione na jej posiedzeniu w dniu 14 marca 2017 r. Istota problemu sprowadza się do odpowiedzi na pytanie, czy dyrektor instytutu jest organem szkoły wyższej oraz czy w związku z tym obejmują go przepisy dotyczące utraty przez niego biernego prawa wyborczego, w szczególności w związku z osiągnięciem przez niego wieku emerytalnego.*

Przypomnieć zatem trzeba, że zgodnie z art. 60 ust. 6 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1842 z późn. zm.), jedyne organami jednoosobowymi uczelni publicznej są rektor

i kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych, czyli dziekani. Regulację taką zawiera także § 48 statutu UŚ. Z kolei bierne prawo wyborcze, a więc wskazanie przesłanek, kto może pełnić funkcję organu jednoosobowego uczelni określa art. 71 ust. 1 pkt 3 ustawy stanowiąc, że prawo to przysługuje nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni, jako podstawowym miejscu pracy, którzy nie ukończyli sześćdziesiątego siódmego roku życia, a w przypadku osób posiadających tytuł profesora - siedemdziesiątego roku życia. Regulację tę powtarza § 83 statutu.

Wskazane wyżej organy wybierane są na kadencję, którą określa art. 77 ust. 2 ustawy stanowiąc, że w uczelni publicznej rektor, prorektor, kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej i jego zastępca (zastępcy) nie mogą być powołani do pełnienia tej samej funkcji na więcej niż dwie następujące po sobie kadencje. Jednocześnie art. 77 ust. 3 ustawy odsyła do regulacji statutowej, która powinna określać m.in. przypadki wygaśnięcia mandatu organu jednoosobowego i jego zastępcy przed upływem kadencji, a także tryb wyborów uzupełniających. Wykonując ten obowiązek Senat UŚ w § 117 statutu określił takie przypadki wskazując, że mandat organu jednoosobowego wygasa w trakcie kadencji m.in. w razie utraty przez osobę pełniącą funkcję organu - biernego prawa wyborczego. W takim przypadku konieczne jest stwierdzenie wygaśnięcia tego mandatu przez właściwe kolegium elektorów. Dodajmy, że zasady stwierdzania wygaśnięcia mandatu organów jednoosobowych stosuje się także odpowiednio do ich zastępców, a więc do prorektorów oraz prodziekanów, o czym stanowi § 117 ust. 4 statutu.

Jak z powyższego wynika regulacja ta nie dotyczy dyrektorów instytutów, którzy nie są organami jednoosobowymi szkoły wyższej. Z tego powodu przepisy o wygaśnięciu mandatu nie mają do nich zastosowania. Jedyna wspólna regulacja statutowa, która obejmuje zarówno organy jednoosobowe jak i dyrektorów instytutów to przepisy określające ich kadencję. Zgodnie bowiem z § 35 ust. 7 statutu, funkcję dyrektora instytutu można pełnić nie więcej niż dwie kolejne kadencje. Przepis ten zresztą dość precyzyjnie określa także zasady wyboru dyrektora instytutu i jego zastępcy, a także zasady jego odwołania. Zasady te są zupełnie odmienne od tych, które dotyczą organów jednoosobowych, są oni bowiem wybierani bezpośrednio przez radę instytutu. Nie występuje tutaj szczególny organ wyborczy w postaci kolegium elektorów. Wspólne jest dla tych organów tylko unormowanie dotyczące trybu i terminu wyborów, zawarte w uchwale Senatu UŚ określającej regulamin wyborczy.

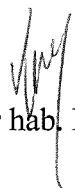
Status dyrektora instytutu jest też wyraźnie wskazany w § 35 ust. 2 statutu stanowiącym, że jest on (obok rady instytutu) organem instytutu, a nie organem szkoły wyższej.

W tym stanie rzeczy, dyrektor instytutu może pełnić swoją funkcję pomimo osiągnięcia wieku emerytalnego. Jedyńm warunkiem jest w tym przypadku fakt zatrudnienia w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Zatem nawet w przypadku, w którym dyrektor instytutu osiągnął wiek emerytalny, ale została z nim przedłużona umowa o pracę, może pełnić tę funkcję do końca okresu zatrudnienia, oczywiście nie dłużej niż dwie kadencje. Na podstawie znowelizowanego statutu UŚ, dyrektora instytutu może także odwołać rada instytutu, ale sprawa ta wykracza poza omawiane tutaj zagadnienie.”.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zastępca Przewodniczącego
Uczelnianej Komisji Wyborczej

Prof. zw. dr hab. Karol Baron